Kontrolní otázky

1. Odvoďte rovnici pro rovnovážnou úroveň důchodu, resp. rovnici křivky IS.
2. Vysvětlete, jak ovlivní sklon křivky IS extrémní hodnoty parametru *b*.
3. Odvoďte rovnici křivky LM.
4. Vysvětlete, jak se ekonomika dostane do rovnováhy, pokud ve výchozí situaci je rovnováha na trhu statků a převis poptávky po reálných peněžních zůstatcích na trhu peněz.
5. V jakém směru se změní úroková sazba, pokud dojde k růstu nabídky reálných peněžních zůstatků?

Odpovědi

Ad 1 Každý bod křivky IS představuje rovnováhu na trhu zboží a služeb. Rovnici křivky IS odvodíme z rovnice rovnovážného produktu $Y = \overline{A} + c(1-t)Y - bi$.

$$Y - c(1-t)Y = \overline{A} - bi$$

Řešením: $$Y = \frac{1}{1-c(1-t)}\left(\overline{A} - bi\right)$$

$$Y = \overline{\alpha}.\left(\overline{A} - bi\right)$$

Ad 2 $b = 0$, tedy nulová citlivost poptávky po autonomních výdajích na úrokovou míru, znamená, že při jakékoli úrovni úrokové míry budou ekonomické subjekty poptávat stále stejnou velikost autonomních výdajů. Křivka poptávky po autonomních výdajích bude vertikální a vertikální bude i křivka IS, resp. při jakékoli úrokové míře bude důchod neměnný.

$b = \infty$, tedy nekonečně velká citlivost poptávky po autonomních výdajích na úrokovou míru, znamená, že při sebemenší změně úrokové míry zaznamenají ekonomické subjekty nekonečně velkou změnu v poptávaném množství autonomních výdajů. Křivka poptávky po autonomních výdajích bude horizontální a horizontální bude i křivka IS, resp. při dané úrokové míře může být velikost důchodu jakákoli.

Ad 3 Křivka LM představuje všechny kombinace úrokové sazby a důchodu, při kterých je trh peněz (a ostatních finančních aktiv) v rovnováze. Je-li na trhu peněz rovnováha, pak platí: $L = \frac{\overline{M}}{\overline{P}}$

Rovnice poptávky po reálných peněžních zůstatcích má podobu: $L = kY - hi$.

Tuto rovnici dosadíme do výchozí rovnice rovnováhy: $kY - hi = \frac{\overline{M}}{P}$.

Pro rovnovážnou úrokovou míru platí: $i = \frac{1}{h}\left(kY - \frac{\overline{M}}{\overline{P}}\right)$.

Analogicky pro rovnovážný důchod platí: $Y = \frac{1}{k}\left(\frac{\overline{M}}{\overline{P}} + hi\right)$.

Ad 4 Převis poptávky po reálných peněžních zůstatcích bude řešen přizpůsobením úrokové sazby. Ekonomické subjekty na trhu ostatních finančních aktiv budou nabízet svá aktiva (chtějí držet více hotovosti), ceny aktiv budou klesat a úroková sazba na trhu peněz se bude zvyšovat.

Ad 5 Pokud dojde k růstu nabídky reálných peněžních zůstatků, na trhu peněz i na trhu aktiv vznikne nerovnováha (převis nabídky peněz nad poptávkou a převis poptávky po ostatních finančních aktivech nad nabídkou). Ekonomické subjekty budou nadbytečnou hotovost konvertovat do aktiv. Tím vzroste cena aktiv a na trhu peněz klesne úroková sazba.